

27.01.2009. MK noteikumi Nr.89 "Kārtība, kādā nosaka Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" programmu Latvijas partneru projektu attiecināmās un neattiecināmās izmaksas un tiek nodrošināta pirmā līmeņa finanšu kontrole" ("LV", 33 (4019), 27.02.2009.) [stājas spēkā 28.02.2009.] ar grozījumiem:

- 27.07.2010. MK noteikumi Nr.678 ("LV", 120 (4312), 30.07.2010.) [stājas spēkā ar 31.07.2010.]
- 17.05.2011. MK noteikumi Nr.366 ("LV", 78 (4476), 20.05.2011.) [stājas spēkā ar 21.05.2011.]

Redakcijas: [28.02.2009] [31.07.2010] [21.05.2011]

Redakcija uz 21.05.2011.

Ministru kabineta noteikumi Nr.89

Rīgā 2009.gada 27.janvārī (prot. Nr.7 75.§)

Kārtība, kādā nosaka Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" programmu Latvijas partneru projektu attiecināmās un neattiecināmās izmaksas un tiek nodrošināta pirmā līmeņa finanšu kontrole

Izdoti saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" programmu vadības likuma 24.panta otrās daļas 6.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" programmu 2007.–2013.gadam (turpmāk – teritoriālās sadarbības programmas) finansēto projektu (turpmāk – projekts) attiecināmo un neattiecināmo izmaksu veidus un kārtību, kādā tiek nodrošināta pirmā līmeņa finanšu kontrole (turpmāk – finanšu kontrole).
2. Izmaksas projekta ietvaros plāno saskaņā ar šiem noteikumiem, ievērojot konkrētas teritoriālās sadarbības programmas dokumentu nosacījumus.
3. Ja konkrētas teritoriālās sadarbības programmas dokumentu un šo noteikumu prasības izmaksu attiecināšanai ir atšķirīgas, piemēro stingrākos nosacījumus.
4. Valsts reģionālās attīstības aģentūra pilda finanšu kontroles institūcijas funkcijas attiecībā uz finansējuma saņēmējiem Latvijas Republikā ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu īstenojamo teritoriālās sadarbības programmu ietvaros.
(Grozīts ar MK 27.07.2010. noteikumiem Nr.678)
5. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija nodrošina finanšu kontroles metodisko

vadību.

(Grozīts ar MK 17.05.2011. noteikumiem Nr.366)

II. Projekta attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

6. Izmaksas projekta ietvaros ir attiecināmas, ja tās:

6.1. ir noteiktas apstiprinātajā projektā un līgumā par programmas līdzfinansējuma piešķiršanu (turpmāk – finansēšanas līgums), un ir veiktas, ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principus;

6.2. ir faktiski veiktas (izņemot ieguldījumu natūrā), uzskaitītas finansējuma saņēmēja grāmatvedības uzskaites reģistros, identificējamās, nodalītas no citām izmaksām, pierādāmas, un tās apliecina izmaksas pamatojošo dokumentu oriģināli vai līdzvērtīgi grāmatvedības dokumenti;

6.3. ir veiktas, ievērojot normatīvo aktu par publisko iepirkumu un kā arī teritoriālās sadarbības programmu dokumentos noteiktās prasības;

6.4. ir veiktas, ievērojot teritoriālās sadarbības programmu dokumentos noteiktās publicitātes un informācijas prasības;

6.5. ir radušās projekta sagatavošanas un īstenošanas laikā teritoriālās sadarbības programmu ietvaros, ko īsteno ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu;

6.6. ir radušās projekta īstenošanas laikā teritoriālās sadarbības programmu ietvaros, ko īsteno ar Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instrumenta atbalstu, bet ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc projekta noslēgšanas.

(Grozīts ar MK 27.07.2010. noteikumiem Nr.678)

7. Projekta attiecināmās izmaksas ir:

7.1. projekta sagatavošanas izmaksas:

7.1.1. tehniskās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas infrastruktūras objektiem, kas tiks būvēti (tai skaitā renovēti, restaurēti vai rekonstruēti) projekta ietvaros, kā arī tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādes izmaksas, izņemot detālplānojuma izstrādes izmaksas;

7.1.2. projekta iesnieguma un pavaddokumentu sagatavošanas un tulkošanas izmaksas;

7.1.3. izmaksas, kas saistītas ar ieguldījuma natūrā novērtējumu saskaņā ar šo noteikumu 7.8.apakšpunktā minētajiem nosacījumiem;

7.2. projektā nodarbināto personu izmaksas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par darba samaksu:

7.2.1. darbinieku darba alga un darba dēvēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Darba algas noteikšanai tiek piemērota darba algas likme, ko nosaka darba līgumā;

7.2.2. slimības nauda un atvaļinājuma apmaksā proporcioniāli projektā nostrādātajam laikam – tiem darbiniekiem, kas nodarbināti tikai projekta ietvaros;

7.3. administratīvās izmaksas, kas ir tieši saistītas ar projekta vadības nodrošināšanu:

7.3.1. projekta ietvaros izmantojamo telpu nomas maksa;

7.3.2. telpu apsaimniekošanas izmaksas – pamatpakalpojumi un papildpakalpojumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par dzīvojamo telpu īri;

7.3.3. kancelejas preču izmaksas;

7.3.4. sakaru pakalpojumu izmaksas;

7.4. ārpakalpojumu izmaksas:

7.4.1. projekta īstenošanai nepieciešamo speciālistu pakalpojumu izmaksas. Speciālistu pakalpojumu izmaksas nedrīkst pārsniegt atbilstošas kvalifikācijas speciālistu pakalpojumu tirgus cenas;

7.4.2. mājaslapu un datubāzu izveides un uzturēšanas izmaksas, kā arī citas ar informācijas tehnoloģiju pakalpojumu sniegšanu saistītas izmaksas;

7.4.3. publicitātes un informācijas izmaksas (piemēram, bukletu izdošana, publikācijas avīzēs, reklāmas, informācijas sagatavošana preseī, kā arī lielformāta plakātu, plāksņu, lielformāta informācijas standu sagatavošana un izvietošana atbilstoši teritoriālās sadarbības programmu publicitātes un informācijas prasībām);

7.4.4. citas ar projekta īstenošanu un finansēšanas līguma prasību izpildi saistītas izmaksas, kas nav pretrunā ar šo noteikumu 11.punktu;

7.5. projekta īstenošanā iesaistīto personu vietējo un ārvalstu komandējumu un dienesta braucienu izmaksas saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām normām:

7.5.1. dienas nauda;

7.5.2. transporta pakalpojumu izmaksas, kas nepārsniedz ekonomiskajai klasei atbilstošās cenas, transporta nomas un degvielas izmaksas;

7.5.3. naktsmītņu izmaksas;

7.5.4. apdrošināšanas izmaksas;

7.5.5. vīzu izmaksas;

7.6. sanāksmju, semināru, konferenču, apmācību, izstāžu, nometņu (turpmāk – pasākumi) izmaksas:

7.6.1. ar pasākumu tehnisko organizēšanu saistītas izmaksas – telpu un aprīkojuma īre, materiālu pavairošana, tulka pakalpojumi;

7.6.2. pasākumu dalībnieku ēdināšanas izmaksas;

7.6.3. pasākumu dalības maksa projekta īstenošanā iesaistītajām personām;

7.7. investīciju izmaksas:

7.7.1. tehniskā aprīkojuma, iekārtu iegādes un uzstādīšanas izmaksas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par publisko iepirkumu. Ja iegādāts lietots tehniskais aprīkojums vai iekārtas:

7.7.1.1. to cena nepārsniedz aprīkojuma tirgus vērtību, ņemot vērā aprīkojuma amortizāciju, un ir mazāka par līdzvērtīga jauna aprīkojuma cenu;

7.7.1.2. aprīkojuma pārdevējs deklarē aprīkojuma izcelsmi un apliecina, ka tas nav iegādāts, izmantojot citus Eiropas Savienības, starptautiskos vai nacionālos finanšu instrumentus;

- 7.7.2. izmaksas, kas saistītas ar būvniecību (tai skaitā rekonstrukciju, restaurāciju un renovāciju) un investīcijām infrastruktūrā saskaņā ar būvniecību regulējošajiem normatīvajiem aktiem;
- 7.8. izmaksas, kas saistītas ar ieguldījumu natūrā, kura apjoms nepārsniedz projekta nacionālā līdzfinansējuma apjomu:
- 7.8.1. zemes, nekustamā īpašuma, aprīkojuma vai izejmateriālu nodrošināšana;
- 7.8.2. profesionāla darba vai pētījuma rezultātu nodrošināšana;
- 7.8.3. neapmaksāts brīvprātīgais darbs, ja to apliecina individuālajās darba laika uzskaites lapās norādītais projektā nostrādātais stundu skaits;
- 7.9. pievienotās vērtības nodoklis, ja tas nav atgūstams nodokļus regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 7.10. pamatlīdzekļu nolietojums, ja pamatlīdzekļi ir nepieciešami projekta mērķa sasniegšanai un:
- 7.10.1. nacionālais vai Eiropas Savienības finansējums nav ieguldīts nekustamā īpašuma vai aprīkojuma iegādē;
- 7.10.2. pamatlīdzekļu nolietojums ir aprēķināts atbilstoši grāmatvedību regulējošajiem normatīvajiem aktiem.
8. Izmaksas, kas veiktas saskaņā ar šo noteikumu 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7., 7.8., 7.9. un 7.10.apakšpunktu, bet nenodrošina projektā plānoto mērķu un rezultātu sasniegšanu, netiek uzskatītas par attiecināmajām izmaksām.
9. Izmaksas projekta ietvaros ir neattiecināmas, ja tās:
- 9.1. nav tieši saistītas ar projekta aktivitātēm;
- 9.2. pārsniedz projektā apstiprināto attiecināmo izmaksu apmēru;
- 9.3. radušās pirms 2007.gada 1.janvāra;
- 9.4. nav apliecinātas ar izmaksas pamatojošo dokumentu oriģināliem vai līdzvērtīgiem grāmatvedības dokumentiem;
- 9.5. ir līdzfinansētas no citiem Eiropas Savienības, starptautiskajiem vai nacionālajiem finanšu instrumentiem.
10. Ja projekta īstenošanas laikā rodas neattiecināmās izmaksas, tās no teritoriālās sadarbības programmu finansējuma netiek atmaksātas.
11. Projekta neattiecināmās izmaksas ir:
- 11.1. projekta īstenošanā iesaistītu personu prēmijas, piemaksas, tai skaitā piemaksas par virsstundu darbu, dāvanas vai jebkurš cits gūts labums;
- 11.2. brīvprātīgās iemaksas privātajos pensiju fondos;
- 11.3. izmaksas, kas rodas publisku personu un atvasinātu publisku personu pamatfunkciju izpildes rezultātā un rastos neatkarīgi no projekta īstenošanas;

- 11.4. pakalpojumu un piegāžu izmaksas, kas radušās, pamatojoties uz apakšlīgumiem starp projekta partneriem un saistītām personām atbilstoši normatīvajiem aktiem par nodokļiem un nodevām;
- 11.5. piegāžu un pakalpojumu izmaksas, kas sniegti starp struktūrvienībām projekta partnera organizācijā;
- 11.6. transporta izmaksas – taksometra vai automašīnas lietošanas izmaksas, kas ir radušās, ja ir pieejams sabiedriskais transports un ja tām nav rakstiska pamatojuma;
- 11.7. komandējumu un dienesta braucienu izmaksas, ja tās nav ekonomiski pamatotas un ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem par komandējumiem un dienesta braucieniem un teritoriālās sadarbības programmu dokumentiem;
- 11.8. izklaides pasākumu izmaksas, kas nav saistītas ar projekta mērķa sasniegšanu;
- 11.9. izmaksas, kas veiktas, neievērojot teritoriālās sadarbības programmu dokumentos noteiktās publicitātes un informācijas prasības;
- 11.10. pievienotās vērtības nodoklis, ja tas ir atgūstams nodokļus regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 11.11. tehniskā aprīkojuma un iekārtu kārtējie un kapitālie remontu;
- 11.12. *(svītrots ar MK 27.07.2010. noteikumiem Nr.678)*;
- 11.13. izmaksas, kas saistītas ar preču iegādi uz nomaksu;
- 11.14. operatīvais vai finanšu līzings;
- 11.15. izmaksas, kas saistītas ar individuālu sponsorēšanu, individuālām stipendijām;
- 11.16. maksājumi politiskām vai reliģiskām aktivitātēm, biedru nauda;
- 11.17. komisijas maksa par naudas pārskaitījumiem Latvijas Republikā;
- 11.18. procentu maksājumi, valūtas konvertācijas izmaksas un citas finanšu izmaksas, izņemot maksājumus par atsevišķa projekta mērķiem paredzēta bankas konta atvēršanu un uzturēšanu;
- 11.19. zaudējumu kompensācija;
- 11.20. līgumsodi un tiesu izmaksas;
- 11.21. maksājumi vai izdevumi, kas radušies no neparedzētām saistībām;
- 11.22. parādi;
- 11.23. citas izmaksas, kas nav minētas šo noteikumu 7.punktā.
12. Projekta ietvaros nav attiecināmas izmaksas, kas rodas saistībā ar normatīvajos aktos noteiktajiem komercdarbības atbalsta pasākumiem, – jebkāda tieša vai netieša palīdzība izvēlētam komercsabiedrībām, kas varētu radīt šķēršļus godīgai konkurencei, nodrošinot priekšrocības konkrētām komercsabiedrībām vai konkrētu preču vai pakalpojumu ražošanai.

III. Finanšu kontroles pienākumi, tiesības un nodrošināšana

13. Projektu sagatavošanas un īstenošanas laikā radušos izmaksu attiecināmību pārbauda finanšu kontroles institūcija.

14. Finanšu kontrole ietver projekta ietvaros veikto izmaksu uzskaites, atbilstības projekta mērķim un lietderības simtprocentīgu pārbaudi un novērtējumu saskaņā ar Eiropas Savienības, Latvijas Republikas normatīvajos aktos, teritoriālās sadarbības programmu dokumentos un finansēšanas līgumā noteiktajām prasībām.

15. Finanšu kontrole ietver:

15.1. to izmaksu kontroli, kas iekļautas finansējuma saņēmēja projekta progresa pārskatā par attiecīgajā pārskata periodā ieviestajām projekta aktivitātēm un veiktajām izmaksām (turpmāk – pārskats);

15.2. kontroli projekta īstenošanas vietā (vismaz reizi katra projekta īstenošanas laikā katram finansējuma saņēmējam).

16. Finansējuma saņēmējam ir šādi pienākumi:

16.1. 10 darbdienu laikā pēc finansēšanas līguma noslēgšanas informēt par to finanšu kontroles institūciju, iesniedzot finansēšanas līguma kopiju;

16.2. 10 darbdienu laikā pēc pārskata perioda beigām iesniegt finanšu kontroles institūcijā pārskatu, pievienojot izmaksas pamatojošos dokumentus vai līdzvērtīgus grāmatvedības dokumentus;

16.3. 10 darbdienu laikā pēc finanšu kontroles institūcijas pieprasījuma iesniegt precizētu pārskatu vai papildu informāciju;

16.4. ja finansējuma saņēmējs ir projekta vadošais partneris un attiecīgās teritoriālās sadarbības programmas dokuments to paredz, – iesniegt finanšu kontroles institūcijā konsolidēto pārskatu par attiecīgo pārskata periodu, kurā iekļauti visu projektā iesaistīto partneru projekta aktivitāšu pārskati un finanšu pārskati. Minēto pārskatu iesniedz ne vēlāk kā 10 darbdienu pirms tā iesniegšanas termiņa konkrētās teritoriālās sadarbības programmas apvienotajā tehniskajā sekretariātā;

16.5. nodrošināt finanšu kontroles veicējiem pieeju visiem ar projekta īstenošanu saistītiem dokumentiem un projekta grāmatvedības sistēmai, telpām un citām materiālajām vērtībām, kas attiecas uz veicamo kontroli.

(Grozīts ar MK 27.07.2010. noteikumiem Nr.678)

17. Finanšu kontroles institūcijai ir šādi pienākumi:

17.1. 20 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 16.2.apakšpunktā minētā pārskata saņemšanas un 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 16.4.apakšpunktā minētā pārskata saņemšanas veikt pārskata periodā īstenoto aktivitāšu, veikto izmaksu un tās pamatojošo dokumentu vai līdzvērtīgu grāmatvedības dokumentu simtprocentīgu pārbaudi;

17.2. vismaz reizi projekta īstenošanas laikā veikt pārbaudi projekta īstenošanas vietā;

17.3. konkrētās teritoriālās sadarbības programmas noteiktajos termiņos sniegt atzinumu par veikto izmaksu attiecināmību, pamatojoties uz šo noteikumu 17.1. un 17.2.apakšpunktā minētajām pārbaudēm;

17.4. nodrošināt informācijas sniegšanu teritoriālās sadarbības programmu nacionālajai atbildīgajai iestādei un attiecīgās teritoriālās sadarbības programmas apvienotajam tehniskajam sekretariātam par

pārbaudēs konstatētajiem būtiskajiem trūkumiem;

17.5. piecas darbdienu pirms plānotās pārbaudes projekta īstenošanas vietā informēt par to finansējuma saņēmēju.

18. Finanšu kontroles institūcijai ir šādas tiesības:

18.1. jebkurā projekta īstenošanas posmā veikt šo noteikumu 17.1. un 17.2.apakšpunktā minētās pārbaudes;

18.2. pieprasīt no finansējuma saņēmēja projekta ietvaros veikto izmaksu pamatojošo dokumentu oriģinālus vai līdzvērtīgus grāmatvedības dokumentus un informāciju, kas nepieciešama finanšu kontrolei;

18.3. pieprasīt finansējuma saņēmējam iesniegt precizētu šo noteikumu 16.2. vai 16.4.apakšpunktā minēto pārskatu vai papildu informāciju, ja pārbaudes laikā finanšu kontroles institūcija konstatē, ka atzinuma sniegšanai par izmaksu attiecināšanu nepieciešami precizējumi pārskatā vai papildu informācija;

18.4. atkarībā no pārkāpuma apmēra samazināt attiecināmās izmaksas, ja finanšu kontroles institūcija konstatē, ka pilnībā vai daļēji nav ievērotas Eiropas Savienības, Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kā arī teritoriālās sadarbības programmu dokumentos noteiktās prasības;

18.5. iepriekš neinformēt finansējuma saņēmēju par neplānotajām pārbaudēm projekta īstenošanas vietā.

19. Finanšu kontroles institūcija veic pārbaudi projekta īstenošanas vietā, lai pārliecinātos, ka projekts tiek īstenots saskaņā ar finansēšanas līgumu un izmaksas, kas pieteiktas atmaksai no programmas finansējuma, ir faktiski veiktas un attiecināmas, kā arī pārbauda, vai:

19.1. finansējuma saņēmējs nodrošina, lai atbilstoši normatīvajiem aktiem par arhīvu dokumentu uzkrāšanu, uzskaiti, saglabāšanu un izmantošanu tiktu glabāti šādi ar projekta īstenošanu saistītu dokumentu oriģināli un to atvasinājumi ar juridisku spēku:

19.1.1. projekta iesniegumi un jebkuri ar projektu saistīti sarakstes dokumenti;

19.1.2. publiskā iepirkuma dokumentācija, tai skaitā publiskā iepirkuma komisijas sēžu protokoli, lēmumi, vērtēšanas ziņojumi, informatīvie paziņojumi, pretendentu iesniegtie piedāvājumi;

19.1.3. projekta ietvaros noslēgtie līgumi;

19.1.4. dokumenti, kas apliecina veiktos darbus, piegādes un sniegtos pakalpojumus, tai skaitā pieņemšanas un nodošanas akti, preču pavadzīmes-rēķini, pavadzīmes ar Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtajiem numuriem un fakturrēķini;

19.1.5. maksājumus apliecinājoši dokumenti, tai skaitā maksājumu uzdevumi, bankas konta izraksti vai Valsts kases konta izdrukas par veiktajiem darījumiem;

19.2. projekta ietvaros veiktie darbi, piegādes, maksājumi un sniegtie pakalpojumi atbilst projektā paredzētajam, tai skaitā pārbauda, vai:

19.2.1. darbi vai piegādes ir veiktas un pakalpojumi ir sniegti saskaņā ar finansējuma saņēmēja un izpildītāja noslēgtajiem līgumiem;

19.2.2. maksājumi atbilst izpildītāja noslēgtajiem līgumiem, veiktajiem darbiem, piegādēm un

sniegtajiem pakalpojumiem un finansējuma saņēmējam ir attiecīgie attaisnojuma dokumenti;

19.2.3. ir ievērotas publiskā iepirkuma, valsts atbalsta un vides aizsardzības prasības un dzimumu līdztiesības princips;

19.3. saskaņā ar aktivitāšu ieviešanas nosacījumiem projekta attiecināmajās izmaksās nav iekļautas finansējuma saņēmēja pamatdarbības izmaksas vai no citiem Eiropas Savienības, starptautiskajiem vai nacionālajiem finanšu instrumentiem līdzfinansētas izmaksas;

19.4. ir ievērotas prasības, kas noteiktas Eiropas Savienības normatīvajos aktos par Eiropas Savienības fondu publicitātes un informācijas prasību ievērošanu.

20. Ja pārbaudē projekta īstenošanas vietā ir konstatēti būtiski trūkumi, finanšu kontroles institūcija ziņo par to, ievērojot kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” programmu finansēto projektu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām un atgūstami neatbilstoši veiktie izdevumi.

21. Finanšu kontroles institūcija sagatavo protokolu par kontroli projekta īstenošanas vietā. Protokolā norāda informāciju par pārbaudes norisi, pārbaudes rezultātus un priekšlikumus par veicamajiem pasākumiem, ja pilnībā vai daļēji nav ievērotas šo noteikumu 14.punktā minēto normatīvo aktu un teritoriālo sadarbības programmu prasības.

22. Finanšu kontroles institūcija veic atkārtotu pārbaudi projekta īstenošanas vietā, ja iepriekšējā pārbaudē konstatē, ka pilnībā vai daļēji nav ievēroti šo noteikumu 19.punktā minētie nosacījumi.

23. Finanšu kontroles institūcija līdz kārtējā gada 30.janvārim ziņojumu par iepriekšējā gadā veiktajām projektu pārbaudēm projektu īstenošanas vietā iesniedz teritoriālās sadarbības programmu nacionālajā atbildīgajā iestādē.

IV. Noslēguma jautājums

24. Projekta izmaksas pamatojošos dokumentus noformē atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Ministru prezidents I.Godmanis

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs E.Zalāns